

Адресы: 422888, ТР, Әлки районы,
Апак авылы, Тынычлык урамы, 1
тел./факс 8(84346) 76-443

Адрес: 422888, РТ, Алькеев
район, с. Аппаково, ул. Мир
тел./факс 8(84346) 7

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с.Аппаково

КАРАР

2018 елның 24 августы

18№

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Апак авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны раслау турында

2003 елның 6 октябрдәге Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Карар бирәм:

1. 2018-2020 елларга Апак авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.
2. «Әлки муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУсын шушы финанслау исәбеннән 2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Апак авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен карарга тәкъдим итәргә.
3. Әлки муниципаль районының Апак авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны 2018-2020 елларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар халыкка игълан ителгән вакыттан үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Әлки муниципаль районы
Апак авыл жирлеген
Башкарма комитет житәкчесе

И. Х. Әбжәббарова

Аппак авыл жирлеге
Башкарма комитетының 2018 елның
24 августындагы 18 номерлы карарына
1 нче кушымта

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Аппак авыл жирлеге
территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программа**

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Аппак авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексы
Программа заказчылары	Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны башкаручылар	Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрден рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрден файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген арттыру; - жирләрден рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләрне инвентаризацияләү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2018-2020 ел
финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме - 0 мең сум, шул исәптән.</p> <p>2018 ел - жирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2019 ел - жирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2020 ел - жирле бюджет акчалары исәбеннән - 0 мең сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Жирлектән файдалану тәртибе, жирләрден нәтижелә файдалану һәм аларны саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1. Муниципаль программаны гамэлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге төп проблемалар һәм агымдагы халәт характеристикасы

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка бардык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдаланышлы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдә файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлыкны кичекмәстән ясайлар яки яқын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплекстың экологик начарлануына да китерәчәкләр.

2018 - 2020 елларга Әлки муниципаль районы Аппак авыл жирле территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатләрендә ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм аларга идарә итү буенча дөүләт сәясәт гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уң шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звонның дәрәжәсенең бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, жир булсынмы экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аны куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзгәрткән вазыйфаларны бозуга, табигать үзгәрешләрен киметүгә китерә.

Жирләргә рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә саклау нәтижәле була ала.

Аппак авыл жирлегенең тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм аңа халкының экологик яктан имин тормышы проблемалары хәзерге этапта жирләр саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирле дәрәжәсендә жирләргә саклауның һәм файдалануның жирле проблемалары мөһим хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рәвештә бүгенге көндә яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатләрендә дә.

Жирләргә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүпкеләр, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясай һәм экологик хәл катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткелләре, вакытлары һәм этаплары

Жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Аппак авыл жирле башкарма комитет эшчәнлегенең законлылығы һәм ачыклығы, хисап тотучанлығы һәм контрольле нәтижәләлеге.

Муниципаль программаның максатлары жирләргә пычратуны, ярлылануны деградацияләүне, бозуны, жирләргә һәм туфракны һәм туфракны юкка чыгаруны жирне һәм туфракны башка төрле тискәре йогынтыны булдырмый калудан, шулай жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итүдән, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылығын торгызу һәм жирләр яхшырту өчен жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирлөрдөн файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген күтөрү, жирлөрдөн нәтижелә файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвестицияләү жирләрне деградацияләүне, пычрануны, чүпләүне, жирләрне бозуны, хужалык эшчәнлегенң башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану, жирләрнең башка характеристикалары нигезендә файдаланылмаган жирләрне ачыклау өчен уздырыла.

3. Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирлөрдөн файдалануны тәртипкә салуга; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә жәлеп итүгә; авыл жирлегенң инвестицион жәлеп итүчәнлеген күтөрүгә, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижелерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәмин ителәчәк:

- 1) торақ пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирлөрдөн нәтижелә файдалану.

4. Сроки и этапы реализации Программы

2018-2020 еллар программасын гамәлгә ашыру срогы.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлегенә

Муниципаль программа кысаларында Әлки муниципаль районының Апшак авыл җирлегенә территориясендә җирләрне саклауның һәм алардан файдалануның нәтижәләргә арттыру чаралары планлаштырылган.

1 нче номерлы таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ НИГЕЗЛӘРЕ

Максат атамасы	Бурыч атамасы	Төп чаралар атамасы	Башкаруучылар	Төп чараларның үткөрү үтәлеше	Индикаторлар ар бәяләү соңгы нәтижәләр, берәмлекләргә берәмлегенә	Әһемият күрсәткече				Финанслау күрсәтмә чыганагы финанслау (мең сум)	Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе	
						2018	2019	2020	2018			2019
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Җирләрне пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, җирләрне һәм туфракны юк итүне башка төрләрне тискәре йогынтыны булдырмау, шулай җирләрден	1.1. Җирләрден файдалануны һәм саклауның нәтижәләргә н арттыру, җирләрден нәтижәле файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итү	1.1.1. Туфракның уңдырышлылыгын саклап калу һәм арттыру, җирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак агачлар белән зарарланудан яклау, җирләрнең торышын начарайтуның башка төрләре (фитоконтроль үткөрү)	Апшак авыл җирлегенә башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	0	0	0	җирләрден экологик системаларны саклауны тәэмин итү; торган ысуллар, җирнең чарга булу сәләте хужалык һәм эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыруның
		1.1.2. Җирләрне	Апшак авыл	2018-	берәмлеклә	6	6	6	-	-	-	

6. Муниципаль программаны ресурс белән тәмин итүне жайга салу

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары исәбеннән күздә тотыла.

2018-2020 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренән гомуми күләме жирле бюджет акчаларыннан 0 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж, индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук төр эшләр нигезендә эзерләнган Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тәкъдимнәре нигезендә билгеләнде.

2 нче номерлы таблица.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлыгы	финанслау чыганаclarы киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганаclar
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	0	0,0	0,0	0	0,0
2019	0	0,0	0,0	0	0,0
2020	0	0,0	0,0	0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы да	0	0,0	0,0	0	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

7. Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап белешмәләре жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Әлки муниципаль районы башкарма комитетына һәм «Әлки муниципаль районы финанс-бюджет палатасы» МКУның хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче числосына кадәр квартал саен тапшырыла.

